

1938-04-25

AFSENDER

Johanne Larsen

MODTAGER

Astrid Warberg-Goldschmidt

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Det vides ikke, hvem Bents bedstemor og professoren var.

Udstillingsbygningen ved Odense Å hedder Filossoffen.

Afsendersted:

Lindøgaard

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):

Gårdens navn er skrevet øverst s. 1

Omtalte personer:

Franziska Erichsen

Kirsten Hjorth

- Junker

Drude Jørgensen

Adolph Larsen

Andreas Larsen

Henning Larsen

Martin Larsen

Vilhelm Larsen

Kirsten Larsen, Elena Larsens veninde

Else Larsen, Else, Andreas Larsens

kone

Axel Müller

Fritz Syberg

- Vesterdal

Thora Vesterdal

Mary Warberg Larsen

Laura Warberg Petersen

Arkivplacering:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske

Arkiv, BB0418

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Testamentarisk gave til Østfyns

Museer fra Laura Warberg Petersen

DOKUMENTINDHOLD

Johanne Larsen ønsker tillykke med fødselsdagen.

Det er koldt og tørt, så Johanne er bekymret for høsten.

Kirsten/Pelle Hjorth er begyndt at komme på besøg, og det er hyggeligt.

Pelle synes, at der er meget "vrøvl" hjemme hos hende selv.

Johanne og Adolph har fået lam og kalve. Drengene fisker, og de kan af og til sælge af fangsten.

Johanne m.fl. har været i Odense for at se Forårsudstillingen. De mødte et katolsk konfirmationsoptog. Johannes Larsens billeder var dejlige, men Johanne brød sig ikke om de fleste af Sybergs. Efter udstillingen besøgte hun Henning/Bror og Kirsten, og til sidst spiste de i Fyns Forsamlingshus. Her mødte de Professoren, som opførte sig mærkeligt og var sørgeligt forandret.

TRANSSKRIFTION

Lindøgård

d. 25-4-1938

Kæreste lille Dis!

Nu er Piben tændt, en lille Kaffetaar ved Siden og nu skulde det saa gærne gaa løs med Fødselsdagsbrev til dig. Solen straalers skønt og lover fint Vejr til i Morgen. Allerførst skal jeg da have nedskrevet alle mine gode og varme Ønsker for Dig – eller i hvert Fald en Brøkdæl, dem alle kan Papiret umulig rumme!! Naa, lad mig nu ikke blive for gevaltig, men i al Jævnhed ønske dig en god Dag og et godt Aar! Intet Ønske kan vel være mere paa sin Plads end det, at Du maa have din kære Axel frisk og stærk. – Jeg tænker mig at Du har lavet og laver noget Festlighed for Dagen, som Du jo altid forstaar at lave noget Festlighed i dit lille smukke Hjem. Du kan tro, jeg glæder mig til ved at tænke paa, hvor yndigt vi havde det – Skæbnen er os dog ret god ved at lade os ses af og til, Tiden er heller ikke mere til at forsømme sligt, vi har ikke mere de Oceaner af Tid foran os som tidligere, da Tiden laa lang og forjættende for os. Nu begynder vi - jeg ihvert Fald – at tælle de fremtidige Aar paa Fingrene. Og selvom Aarene blev mange, var det jo næppe muligt at Hjernen vilde holde, saa man kunde have Glæde af Samvær. Bents Bedstemor, som kun er sidst i 70erne, kan ikke en Gang kende sine nærmeste. Her staar alt vel til – naar undtages at der hviler et lille permanent Tryk paa os alle over Tørken og Kulden. Forleden var der tyk Is paa Bassinet i Haven c. ⅓ Tomme! Vi har heldigvis ikke saet vore Roer saa tidligt at de var kommen op, hvor det var sket, er de svedet bort. Mon I har faaet? Ja, netop hos Jer er der jo ret fugtigt, saa I trænger maaske ikke saa haardt som vi her paa de lette Jorde. Manse og jeg kørte i Gaar til Odense (derom senere) og det saa mange Steder ynkeligt ud,

ogsaa Kornet. Et Sted saa vi en lille Mauk Mark ["Mark" indsat over linjen] plantet til med Kaal – det var altsammen visnet.

Netes Datter, Pelle – hendes rigtige Navn er Kirsten, det er næsten Synd, at hun ikke kaldes ved det smukke Navn – har er ["er" indsat over linjen] begyndt at dyrke os; hun var her næsten hele Paasken og nyder det; hun lærer Tandteknik i Odense og slider ret haardt i det, og naar hun skal holde Ferie hjemme, kan hun ikke faa Fred for sin Far, som altid høvler om hende at hun skal bestille noget; hun kom med en Sadel, som hun havde laant for Paasken og ½ Fl. Akvavit, som satte Kulør paa 2 af vore Paaske.Aftensmader. Hun er en umaa

2

delig sød Pige; jeg ved ikke et Menneske som til den Grad falder sammen med Husets Psyke som hun; hun minder saa meget om os Søstre som unge; og saa ligner hun Bibbe saa mærkværdigt. Første Gang hun var her kom hun ind samtidig med Else (Puf) og de stod ved Siden af hinanden i Døren; da jeg havde hilst af med Else, sagde jeg til Pelle: men Gud, søde Bibbe, hvad staar du dog der for i Overtøj! Jeg maa jo ikke have set rigtig paa hende, og det var Aften med tændt Lys, men først da jeg vendte mig, kom hun efter mig og sagde "men det er jo mig, Tante Junge. Var det dog ikke besynderligt? Naa, men det som jeg kom fra og som jeg vilde have fortalt om Pelle var, at hun havde sagt til Mary, "Hvor I dog har det dejligt her, altid saa fredeligt og harmonisk", og det var altsaa for at belyse, at "alt staar vel til her". Vi nyder hende meget, og det er saa morsomt at have en af sin egen Slags. Stakkels Pelle føjede til, da hun sagde det til Mary: hjemme er der altid saa meget Vrøvl. - - Vi har faaet 6 smaa Lam i Aar, det ene af Faarene fik 2 dødfødte, et fik 2, hvoraf det ene døde – lidt skal man jo altid have Uheld med, men 6 har vi da altsaa af 4 Faar og saa maa vi vel ikke klage – selv om det ene maa dækkes op af Bibbe, som for Resten har megen Glæde af sin Virksomhed med det. Vore Køer har kælvnet godt og normalt og de tre var da Kviekalve; den ene af Tyrekalvene gav vi Mælk en 14 Dages Tid og den afgav dejligt Kød for hele Paasken – og endnu! Saa sparer vi at købe. Og de gode Drengene virker med deres Fiskeri i deres Fritid; de har købt Ruser og fanger mere end vi kan spise – forledes havde de 41 Torsk men undertiden kun en eller to. Saa vi svælger i Fisk, men nu har det ["t" i slutningen af ordet overstreget] et helt Hyttefad fuldt og skal have dem solgt. Vi kan saa sandelig ikke klage over vore 4 Børn, for de hænger i og gaar op i Arbejdet med Liv og Sjæl og er altid saa søde. Selv Tinge er bleven meget mere glad og jeg spørger mig selv med en stille ængstelig Hvissen, om der mulig skulde oprinde bedre Tider for ham. Han og Manse er nu saa gode Kammerater; det er rigtignok noget andet end

før M. rejste til England.

Saa var der vores Odensetur i Gaar, den

3

må Du høre lidt om. Vi skulde se Foraarsudstillingen derude i deres smukke lille Udstill.Bygning nede ved Aaen, omtrent ved det Sted, hvor "Heden" (som de Barbarer nu har omdøbt til Sdr. Boulevard) begynder. Vi tog Morgen Rutebilen og det var straalende Solskin, men koldt jo. Vi spaserede fra Bilen ned over Albanitorv, hvor de mægtige Klokker i den katolske Kirke lige begyndte at runge; og saa tonede et Optog med katolske Konfirmander frem fra en Sidegade, forrest 4 udklædte Messedrenge med et el. andet i Hænderne (jeg husker ikke hvad) saa en gammel tyk Pater og efter ham en Skare Dreng i stiveste Konfirmandspuds, saa en tyk Nonne og efter hende en Skare hvidtklædte unge Piger i helt enkle hvide Kjoler, hvide Strømper og sorte Sko og med Slør – også hvide – som dækkede deres Overkrop; det var nydeligt og festligt. -- Efter en Omgang i den skønne Klosterhave langs med Aaen, hvor der stod et sort Svanepar med Unger, gik vi i Munkemose, hvor talrige Ænder Svaner og Gæs skulde beses og saa var det Tiden, hvor de lukkede op paa Udstillingen; vi havde i en Bagerbutik forsynet os med Smaakager og en Plade Succes, som vi nød i Munkemose, saa vi kunde være styrket til at bese Kunsten! Udst. var bedre end da vi var der for to Aar siden og der var smukke Billeder. Jeg glædede mig meget over 6 dejlige Billeder af Las, et fra den store Stue – Salen – paa Båxhult, de andre var Kjerteminde, Huset og Haven; å hvor jeg syntes de var bedaaerende. Men saa var det til Gengæld smerteligt at se Sybergs Billeder; han maler helt anderledes nu, synes jeg. For to Aar siden var jeg betaget over at se to dejlige Landskaber men nu! Naar jeg undtager Tante Franziskas pragtfulde Skikkelse i en Liggestol var det hele saa underligt middelmaadigt, uldent og for mig at se uskønt, men de kan vel heller ikke blive ved! Jeg har ellers altid været en stor Beundrer af Sybergs Kunst. Efter 1½ Times Betragtning af de 3 smaa Sales Indhold vandrer vi hen til Bror Klakses yngste ["Klakses yngste" indsat over linjen] og Kirsten. De bor i en lille henrivende 2 Værelses Kvistlejlighed i en [et bogstav overstreget] moderne Bygning i en lille Gade, Falen – tænk at et saa sjovt gammelt Navn har faaet Lov til at bibeholdes – der er Altan, hvor deres

4.

lille Unge kan staa og sove; det var et yndigt lille Besøg; jeg synes altid det er saa morsomt at besøge smaa ny-startede Hjem; og det blev i Sandhed udbytterigt – for os! Vi drog af med et Sær blaet Chiviotstøj, et Par tykke graa Flonelsbenklæder og en Regnfrakke! Og saa til Fyens

Forsamlingshus, hvor vi har tænkt os Muligheden af Drudes Nærværelse, men blev, som vi jo saa ofte bliver her i Livet, skuffede. Da Agraren havde givet helt godt med af Penge og jeg havde en Fem'er liggende fra min Rejse, bestilte vi flot Dineren: Suppe, Drudes berømte Suppe, Kyllingesteg med nye Kartoffler og Agurkesalat samt Karamelbudding. Dertil 2 Paaskebryg! - - Jeg havde truffet Fru Junker – Dr. J.s Kone – paa Udst. og spurgte til Prof. Hun sagde, det blev værre og værre; han gaar og synger hele Dagen, saa han er permanent hæs, og Drude kan næsten ikke holde ham ud. Saa spurgte jeg Opvartersken paa F. For. , som jeg jo kender godt, og hun svarede næsten ligesaadan; han er, kunde jeg forstaa, en frygtelig Plage for Personalet derude, naar han kommer – og det gør han tit. Saa traf det sig, at han netop kom og efter at vi nogen Tid havde hørt ham larme inde i Buffetten, gik jeg derhen og spurgte, om han ikke kom og sludrede lidt med os. Han blev helt bevæget ved at se mig og dvælede meget ved at jeg ikke havde skrevet til ham; saa fik vi forøvrigt en rigtig dejlig Passiar, næsten paa en Time; han priste dig i høje Toner og sagde, at han havde fundet dig meget mere lødig end han havde tænkt sig efter at have læst "Den synske". Saa snakkede vi om mange andre Ting og Manse var meget imponeret over hans Klogskab og Intelligens; han blev bag efter ved med at komme tilbage til, hvor han dog var klog og blændende. Manse saa han jo for første Gang – nej anden maaske – saa han kan jo ikke dømmes, men jeg, som har kendt ham saa godt og elsket ham saa højt jeg sørger jo over den uhyggelige Væsensforandring, der er sket med ham, saa smertelig forandret nej forgrovet, mener jeg; og saa denne trættende Hang til at fortælle Anekdoter, som han aldrig før har haft men som Drude har i saa høj Grad ["men som Drude har i saa høj Grad" indsat over linjen]. Men du og nu Manse har alligevel kendt ham for lidt til at se Forandringen. Gid han endda maatte blive ved status quo! Han skulde til Fødselsdag ude hos Thora Vesterdal, men tog en Vogn for at sidde hos os saa meget længere. Å Posten! Allerede! Ja saadan gaar det altid – at han er for tidlig paa den naar det kniber

[Skrevet langs sidste sides venstre kant:]

Tusinde Hilsner fra os alle til Jer alle. Tusind Lykønskn. Din Junge.

OMTALTE VÆRKER

Fritz Syberg: Tante Franziska. 1929. Olie på lærred. 116 x 145 cm. Gamle Avernæs

søndag

d. 25-4-1838

Kæreste lille Lis!

Nu er Piben tændt, en lille Kaffeaaar ved Piben
og nu skulde det saa gerne gaa løs med Føl-
sel's dag, bren til dig. Solen strækker skind og lover
fint Vejr til i Morgen. Allerede skal jeg da
have medbragt alle mine god og varme Fru-
sker for dig - eller i hvert Fald en Brøkdal, dem
alle kan Papiret umulig rumme!! Maa-
lat mig nu ikke blive for gevaldig, men i al færd
vil ønske dig en god Dag og et godt Aar! Tret
Fruiske kan vel være mere paa sin Plads end
det, at du maa have din Kære Axel frik
og stærk. - Jeg tænker mig du har læst og
læst noget Førlighed for Dagen, som du jo
aldrig fortaar at have noget Førlighed i dit
lille smukke Hjer. Du kan tro, jeg glæder mig tit
ved at tænke paa, hvor yndigt vi havde det
- Pørbuen er os dog ret god med at lade os ses
af og til; Piben er heller ikke mere til at forbrum-
sigt, vi har ikke mere de Oceaner af Vit fort
os som tidligere, da Piben lød lang og forjættende
for os. Nu begynde vi - jeg ihvert Fald - at talle de
fremtidige Aar paa Fingrene. Og selv om Aarene
hler mange, var det jo næppe muligt at tælle
men vilde haab, saa man kunde have Glæde
af Samværet. Bents Bekken, som kun er siddt
i 70 Aar, kan ikke en Gang hende sine erindringer

BB0418

Her staa alt vel til - naar undtagen at den
jo hviler et lille permanent Tryk paa alle
over Tørken og Kueden. Forleden var der tyk Is
paa Bassinet i Haven c. $\frac{1}{3}$ Tomme! Vi har
heldigvis ikke saadet vore Ræer saa tidligt
at de var kommen op, hvor det var sket,
er de sukket bort. Men I har saadet? Ja,
netop hos jer er der jo ret paaagt, saa I
traenge maaske ikke saa haardt som vi
her paa de lette jorde. Maaske og I kørte
i Gaar til Alene, (derom senere) og det var
mange Steder yndeligt tid, og saa Hornet.
Et Sket saa vi en lille ^{mark} Mandk plantet til
med Kaal - det var altsammen risnet.

Hele Dalen, Pelle - hendes rigtige Navn
er Kirsten, det er næsten Lynd, at hvin ikke
kaldes net det smukke Navn - naar begynder
at dyrke os, hvin var her næsten hele Paaske
og syder det, hvin lærer Tandteknik i Alene
og slide ret haardt i det, og naar hvin skal
holde Ferie hjemme, kan hvin ikke paa
Fret for sin Far, som altid hviner om hvin
at hvin skal hestille noget, hvin kan med
en Paddel, som hvin haaber kaant for Paaske
og $\frac{1}{2}$ Fl. Akvarit, som satte Kuler paa 2 af
vore Paaske - Aftenmader. Hvin er en smaa

2

del; sit Pige; j vet ikke et Menneske som
vi den Grad falder sammen med Hustru
Pryke som hien, hien minder saa meget om
as Lotic som mig; og saa ligner hien Bibbe saa
mækkeligt. Forke Gang hien var her kom
hien ind samtidig med Else (Puf) og de stod
vet Piteu af hinanden i Stuen; da j kom
hilst af med Else, sagde j til Pelle: men
Gud, sige Bibbe, hvad staa du dog der for
i Overstøj; jeg maa jo ikke have det rigtig
paa hende, og det var Alleen med Landtids,
men først da j ventte mig, kom hien efter
mig og sagde "men det er jo mig; Tante fæng.
Var det dog ikke besynderligt? Naa, men
det j kom fra og som j vilde have fortalt
om Pelle var, at hien kom sagt til Mary,
"hvad I dog har det dejligt her, altid saa
fredeligt og harmonisk;" og det var altsaa
for at belyse, at "alt staa vel til her".
Vi ryde hende meget, og det er saa mor-
samt at have en af sin egen Slags.
Stakkels Pelle fjeder til, da hien sagde det
til Mary: tyemmes er der altid saa meget
Vroide. -- Vi har faaet 6 smaa Lam
i Kar, det ene af Faarene fik 2 dødføtde,
et fik 2, hvorpaa det ene døde - lidt skal

880418

man ji altid have Uheld med, men
G har vi da udsaa af 4 Faar og saa maas
vi vel ikke klage - selv om det ene maas
dækkes op af Bikkie, som for Peter har
meget Guld af sin Virksomhet om det der
Dove Bøer har købet godt og normalt og
de tre var da Vennekalve, den ene af
Fyrekalvene gav vi Middelk en 14 Dags Vit
og den afgav dejligt Kød for alle Paasker
- og endnu! Saa spare vi at købe. Og de
gør Bøer virke med dens Fiskeri i dens Bri-
nit; de har købt Ruse og fange mere end
vi kan spise - forleden havde de 47 Torok
men undertiden kom en eller to. Saa vi
svulger i Fisk, men nu har det et helt
Hjælpesat fuldt og skal have dem solgt.
Vi kan saa sandelig ikke klage over vor 4
Bøer, for de bruger i og gaar op i Arbejdet
med din og Sjæl og er altid saa sød. Selv Finge
er bleven meget mere glad og ji spriger mig
selv med en stille angelig Smisken, om den
muelig skulde opvinde heder Fise for ham.
Plan og Maase er nu saa godt Kammerater,
det er rigtig nok meget andet end for du.
rejste til England.
Saa var den vor Adenstien i Gaar, den

3

maa du høre lidt om. Vi skuede de foraar-
udstillingerne derud i deres smukke lille
Udst. Bygning med det Aaen, antrent med
det Stet, hvor "Heden" (som de Barbarer nu har
døbt om til Sdr. Boulevard) begynder. Vi tog
mange Rudebiler og det var straalent Talskin,
men haardt jo. Vi spaserer fra Bilen med
over Albaniord, hvor de smukke klokke i
den kataloke Kirke lige begynte at ringe;
og saa kom et Op tog med kataloke Konfir-
mander frem fra en Sidegade; forrest 4
udklatte Messedrenge med et et andet i
Hænderne (jo tænke ikke hvad) saa en
gammel tysk Pater og efter ham en Skare
Drenge i skindede Konfirmands jakter, saa
en tysk Nonne og efter hende en Skare
hvideklædte unge Piger i helt enkle hvide
Kjoler, hvide Strømper og sorte Sko og med
Blis- og saa hvide - som dækket deres Ansigt-
brøp; det var nydeligt og festligt. -- Efter en
Afgang i den skinnede Klode kom langts med
Aaen, hvor der stod et stort Svaneepar med unge,
gik vi i Munkemose, hvor talrige Andre Svane
og Eas skuedes biles og saa var det Tiden, hvor
de lukkede op fra Udstillingen; vi havde
i en Bagerbutik forsynet os med Smaa-

680418

Pager og en Plade Success, som vi så i
Nimkenose, saa vi kunde vare styrket
til at hese Kunstene! Udset. var bedre end
da vi var den for to Aar siden og der var
smukke Billeder. Jy glædede mig meget
over 6 dejlige Billeder af saa, et fra den
store Skue - Salen - paa Bäckhult, de andre
var Hjertevinde, Huset og Haven; i hvor
j syntes de var bedst. Men saa
var det til Gengæld smukt at se
Sybergs Billeder, han male helt ander-
ledes nu, synes j. For to Aar siden var j
betaget over at se to dejlige Landskaber
men nu! Naar j undtagen Tank Fran-
ziska, pragtfuld Skikkelse i en digge-
stal var det hele saa underligt middel-
maadigt, uident og for mig at se usikkert,
men de kan vel heller ikke blive net.
J har ellers altid været en meget stor
Beundrer af Sybergs Kunst.

ifølge 1/2 Times Betragtning af de 3 ommaales
Indhold vandrer vi hen til ^{klækkes og gøres} Beov og Kirsten.
De bor i en lille husevende i Værelse Kristlyljs
i en moderne Bygning i en lille Gade, Falen-
-leuk at et saa sjødt gammelt Navn har faaet
Der til at tilhørdes - der er Altan, hvor der

4.
Lille Uge kan staa og sove; det var et godt
Lille Bred; j. synes altid det er saa morsomt
at besøge omma ny-startet Hjem; og det ble
i Sandhed udtrykkerigt - for os! Vi drog af med
et Læt blaad Bliivstøj; et Par tykke graa
Blomst beklæder og en Regnfrakke! Og saa til
Fjernt Forsamlingshus, hvor vi havde tænkt os
Muligheden af Brudes hermede, men blev, da
vi jo saa ofte blive her i drevet, skuffet.
Da Agnere havde givet helt godt med af
Penge og j. havde en Fem'er liggende fra min
Rejse, bestilte vi flad Skinneren: Sæppe, Brudes
hermede Sæppe, Reglindstøj, med nye Kartofler
og Agurke salat samt Karamel budding,
der til 2 Paaskebrød! - - j. havde truffet Eric
Junker - Dr. j. Kom - paa Tidst. og spurgte til Prof.
Stim. sagde, det blev varre og varre; han gaar og
synge alle Dage, saa han er permanent led,
og Brude kan næsten ikke hørt ham ut. Saa
spurgte j. Kvartetten paa F. For. som j. jo kunde
gott, og him svarede næsten ligesaa; han er,
kunde j. fortælle, en frygtelig Plage for Personalet
derude, naar han kommer - og det gør han tit.
Saa traf det sig, at han netop kom og efter at
vi nogen Tid havde hørt ham komme inde i Buf-
fetten gik j. derhen og spurgte, om han ikke kom

BB0418

og skudtet lidt ned o. Han blev lidt bevæget
ved at se mig og dudlet meget ved at j. ikke
havde skrevet til ham; saa fik vi fagoriz,
en rigtig dejlig Passiar, næsten paa en Time,
han priste dig i høje Toner og sagde, at han
havde fundet dig meget mere liden end
han havde tænkt sig efter at have læst
den Synske. Saa smakket vi an mange
andre Ting og Maase var meget imponeret
af hans Klogskab og Indsigtsfuldhed, han blev
dog efter ved at komme tilbage til, hvor han
dog var Klog og blandede. Maase saa han
j. for første Gang - nej anden maaske - saa
han kan j. ikke dømme, men j., saa han
kendt ham saa godt og elsket ham saa højt
j. siger jo over den ubyggelige Væsenforandring
der er sket med ham, saa smertelig forandret
nej forgrovet, mener j.; og saa denne trøstende
Stang til at fortælle ^{men som synes han i tabt lidt Grad} Afskedstaler som han
aldrig for har haft. Men du og min Maase,
han alligevel kendt ham for lidt til at se
Forandringer. Gid han endda maatte blive
ved status quo! Han skulde til Frisledag ride
hos Thora Westerdal, men tog en Vogn for at
sidde hos os saa meget længere
å Posten!! Allerede! ja saadan gaar det
altid - at han er for lidlig naad det blev

Maase blev mere fra en anden side for alle. Maase blev mere fra en anden side.